

Oponentský posudek bakalářské práce

Španělština v. katalánština a jiné minoritní jazyky užívané ve Španělsku a jejich postavení v EU: právní režim a jazyková praxe

Od Marie Marhounové

SJEMO

2012

Předkládaná práce se vyznačuje logickou strukturou, která umožňuje efektivně a symetricky pojednat o stanoveném tématu. Její autorka sice výslovně nedefinuje svou metodu práce, nicméně z úvodní kapitoly (s. 9-10) je patrné, že se zamýšlela nad způsobem zpracování své analýzy a že si předem stanovila principy, jež bude dodržovat.

Vzhledem k tématu práce byly pro autorku důležitými prameny jednak právní normy regulující jazykový úzus a pak také sociolingvistické studie mapující tento úzus z hlediska skutečného fungování ve společnosti. I když je autorčina práce s prameny v zásadě dosti kultivovaná, nelze nezmínit několik pasáží, v nichž jsou odkazy na prameny a jejich vlastní formulace postiženy nepřesnostmi. Jedná se konkrétně o nesprávné citace elektronických zdrojů (např. s. 16 pozn. 23, či s. 32 pozn. 41 a 42, ve všech těchto příkladech navíc zcela chybí odkaz na autora článku!), dále poněkud nejasný odkaz v druhém odstavci podkapitoly 1.3.6. a), v níž autorka na začátku uvádí tvrzení Francisca Llera Rama (nebo Ramose?), avšak bezprostředně neodkazuje na zdroj, odkud tuto informaci získala. Pokud tímto zdrojem je publikace uvedená v pozn. 27 na následující straně, měla na ni autorka odkázat již bezprostředně po parafrázi zmiňovaného tvrzení, nebo celý odstavec uvést formulací typu: „Na následujících řádcích vycházím z publikace Móniky Castillo Lluch...“. Podobně bych pro lepší užití práce doporučoval na stranách 20-22 přímé odkazy na konkrétní zákony a jejich jednotlivá ustanovení, což rozhodně zvýší užitečnost analýzy pro potenciálního čtenáře, který nebude muset pročítat normy celé a hledat zmíněnou právní úpravu.

V této souvislosti musím autorce také položit otázku, do jaké míry jsou platné sociolingvistické tabulky, které do své práce přejímá z publikace Maiteny Etxebarriové vydané v roce 2002 (s. 27), u níž si je sama vědoma, že prezentují výsledky výzkumů z 90. let? I pouhých 10 let od vydání zmiňované publikace je ve vývoji užívání jazyka velmi dlouhá doba. Autorka sice tamtéž uvádí, že se bude snažit doplňovat tyto údaje aktuálnějšími, ale ve skutečnosti to na následujících stránkách nečiní.

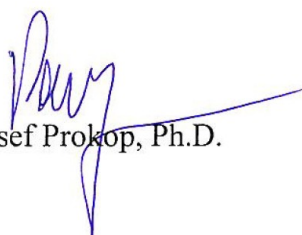
Ve své argumentaci je autorka konzistentní, dokáže sledovat zadané téma a systematicky analyzovat danou materii. Upozornil bych jen na jen velice povrchní ukotvení analýzy v kontextu aktuálních lingvistických konceptů a terminologie. Viz úvodní podkapitola 1.3. (s. 13), v níž autorka odbývá veledůležité definování pojmů jazyk, dialekt, varieta (u autorky „varianta jazyka“) jen několika slovy, ačkoli jsou to koncepty, které mohou zcela zásadně ovlivňovat právní úpravu užití jednotlivých jazykových kódů. A dále bych se rád autorky

zeptal, zda její prohlášení, že katalánština se „vytvořila (se) v kontaktu s francouzštinou“ (s. 14) a totéž na stejné stránce níže ohledně galicijštiny, jsou její vlastní dedukce či zda vychází z nějakého autoritativního pramene (Jiří Černý citovaný níže)? V prvním případě na něj rozhodně neodkazuje, a tak bych chtěl autorku upozornit, že existuje i teorie o rozruznění jazyků/variet označovaná jako „teorie (jazykového/dialektálního) kontinua“, která staví její prohlášení do zcela jiného světla a jistě zásadně ovlivňuje i náhled na právní úpravu jazykové politiky. Podobně bych rád autorku požádal o odůvodnění výroku „katalánština je ve Valencii původní jazyk už od svých počátků“ (s. 16).

Na závěr bych chtěl uvést, že předkládaná práce je po formální stránce na dobré úrovni, vyznačuje se kultivovaným jazykem, avšak tento dojem fatálním způsobem kazí několik pravopisných chyb, které by se ve finální verzi akademické práce vyskytovat neměly (s. 9 – vyplívají, s. 16 – společenství získali, s. 55 - orgány uzavřeli!). A stejně tak by stály za pečlivější ověření některé názvy a osobní jména (např. Instituto Ramos Llull na s. 33, správně Ramon).

Vzhledem k výše uvedenému tedy práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ohodnocení **velmi dobře**.

V Českých Budějovicích, 14. 6. 2012

PhDr. Josef Prokop, Ph.D.